

Stichting Administratiekantoor Heijmans

Verslag

Onderwerp	Vergadering van certificaathouders Heijmans N.V.	Van	Nicole Schaeffer
		Telefoon	+31 (0) 6 22 2 11 956
Vergaderdatum	17 november 2017, 10.30 uur	E-mail	nschaeffer@heijmans.nl
Locatie	Hoofdkantoor Heijmans N.V., Graafsebaan 65 te Rosmalen		
Ons kenmerk	STAK/certific.verg./NS/20171117		

Aanwezig *Zie presentielijst ten kantore van het secretariaat van de Stichting*

1. Opening

De heer W.M. van den Goorbergh, Voorzitter van het bestuur van Stichting Administratiekantoor Heijmans – hierna aan te duiden met **Stichting AK** – heet de certificaathouders van Heijmans N.V. en de overige aanwezigen welkom. Deze vergadering is de negende Vergadering van Certificaathouders, na jaarlijkse vergaderingen in het najaar van 2008 tot en met 2016.

Hij stelt de medebestuurders van Stichting AK – de heren Tiny Sanders en Hein Hooghoudt – voor. De heer Moerland is wegens ziekte verhinderd deel te nemen aan deze vergadering.

Het bestuur van Stichting AK wordt hierna aangeduid als Bestuur. Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen worden afgekort als respectievelijk RvB en RvC.

2. Mededelingen

Oproeping tot de vergadering heeft in overeenstemming met de Administratievoorwaarden van Stichting AK plaatsgevonden middels een afzonderlijke aankondiging van deze vergadering op maandag 30 oktober 2017 waarbij verwezen is naar de volledige agenda.

De oproep en agenda voor deze vergadering zijn opgenomen op de website van Heijmans in de rubriek 'Stichting Administratiekantoor' (te vinden onder 'Heijmans' en vervolgens onder de rubriek 'Corporate Governance'). Daar zijn ook de profielschets voor bestuursleden, de Statuten en Administratievoorwaarden van Stichting AK te vinden. De oproep en agenda waren ook verkrijgbaar bij het secretariaat van Stichting Administratiekantoor Heijmans en bij SGG Netherlands N.V. In de oproep voor deze vergadering is aangegeven, dat certificaathouders, die de vergadering in persoon of bij gevolmachtigde willen bijwonen, toegang hebben tot de vergadering indien zij zich uiterlijk op maandag 13 november 2017, 17.30 uur via hun bank schriftelijk hebben aangemeld bij ABN AMRO Bank N.V..

Er hebben zich 8 certificaathouders (inclusief gemachtigden) aangemeld. Deze certificaathouders hebben in totaal 7.103 certificaten (van aandelen) aangemeld. Door Stichting AK zijn in totaal

21.406.873 certificaten (van aandelen) uitgegeven. Dit betekent dat afgerond 0% van de door Stichting AK uitgegeven certificaten (van aandelen) voor deze vergadering is aangemeld. Bij aanvang van de vergadering is gebleken dat slechts 2 certificaathouders zijn verschenen. Dit betekent dat van het aantal per heden door Stichting AK uitgegeven certificaten (van aandelen), 5.990 certificaten (van aandelen) ter vergadering vertegenwoordigd zijn. Dit komt overeen met een percentage van afgerond 0%.

Verder is een beperkt aantal personen aanwezig op uitnodiging van het Bestuur. Dit zijn mevrouw Nicole Schaeffer, die het Bestuur behulpzaam is geweest met de organisatie van de vergadering. Tevens is aanwezig de heer Guido Peters, Manager Investor Relations, tevens Corporate Treasurer van Heijmans N.V. Tot secretaris wordt aangewezen mevrouw Schaeffer. Zij zal notulen houden van de vergadering. De vastgestelde notulen worden op verzoek toegezonden. De notulen zullen na vaststelling ook worden gepubliceerd op de website van Heijmans N.V. (onder 'Heijmans', bij de rubriek 'Corporate Governance' bij 'Stichting Administratiekantoor Heijmans').

De vergadering wordt op een geluidsdrager opgenomen, teneinde de secretaris behulpzaam te zijn bij het maken van de notulen.

Tot zover de mededelingen van de Voorzitter.

3. Toelichting op het beleid van het Bestuur

De Voorzitter licht het beleid van het Bestuur toe aan de hand van een presentatie waarnaar wordt verwezen. Deze presentatie zal samen met het verslag van deze vergadering op de website van Heijmans worden geplaatst.

Beleid van het Bestuur

De Voorzitter geeft een toelichting op het door het Bestuur gevoerde beleid, waarna hij uitgebreid zal ingaan op de activiteiten van Stichting AK in het jaar 2017.

De Voorzitter geeft onder meer aan binnen welke context zich het beleid van het Bestuur afspeelt. Dat zijn uiteraard de Statuten en de Administratievoorwaarden van Stichting AK, die overigens in lijn zijn met principe 4.4 en de daarbij behorende best practice bepalingen van de Nederlandse Corporate Governance Code: certificering is bij Heijmans geen beschermingsmaatregel. Certificering is bij Heijmans gehandhaafd om te voorkomen dat door absentieïsme ter algemene vergadering een (toevallige) meerderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar hand zet. Er is een onbeperkte volmachtverlening aan de certificaathouders. Wanneer certificaathouders de aandeelhouders-vergaderingen willen bezoeken en daar hun stem willen uitbrengen, krijgen zij die volmacht automatisch. Verder hebben certificaathouders de mogelijkheid om kandidaten aan het Bestuur voor benoeming aan te bevelen, uiteraard mits passend in het profiel.

De verhouding tussen het Bestuur en de onderneming is die van een aandeelhouder ten opzichte van de Vennootschap. En dat betekent dus dat het Bestuur niet over andere informatie over de onderneming beschikt dan anderen die van openbare informatie gebruik kunnen maken. Het Bestuur heeft dus geen bevoorrechte positie en krijgt dezelfde informatie als andere (groot)aandeelhouders. Certificaathouders hebben de mogelijkheid om een verzoek in te dienen om een Vergadering van Certificaathouders bijeen te roepen en, indien zij in totaliteit 10% vertegenwoordigen van het gezamenlijke nominale bedrag van de uitgegeven certificaten, is het Bestuur van Stichting AK zelfs verplicht om een Vergadering van Certificaathouders bijeen te roepen. Overigens is daar nog nooit gebruik van gemaakt.

De bestuurders van Stichting AK zijn onafhankelijk van de Vennootschap. De benoemingsduur van de bestuursleden geldt in beginsel voor een periode van maximaal drie termijnen van vier jaar. De statuten bieden de mogelijkheid om daar om goede redenen een uitzondering op te maken.

Het Bestuur is steeds aanwezig op de Algemene en de Buitengewone Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders Heijmans N.V. (AvA en BAvA) en kan daar desgewenst ook toelichting geven op de wijze waarop het Bestuur zijn stemmen uitbrengt. Bij het uitbrengen van die stemmen richt het Bestuur zich primair op de belangen van de certificaathouders, in het bijzonder natuurlijk diegenen die niet aanwezig zijn, daarbij rekening houdend met het belang van de Vennootschap/onderneming en de daarbij betrokken stakeholders. Het Bestuur heeft niet de gewoonte om als eerste vragen stellen op de AvA. Indien volgens het Bestuur relevante vragen niet worden gesteld door aanwezige certificaathouders, zal het Bestuur die vragen ter AvA stellen.

Vanaf 2008 hebben jaarlijks Vergaderingen van Certificaathouders plaatsgevonden. Het Bestuur hecht waarde aan deze vergaderingen, om in gesprek te kunnen zijn met certificaathouders, maar ook omdat de Certificaathoudersvergadering een voordracht voor een in te vullen vacature kan doen. Deze vergaderingen zullen nooit het karakter hebben van een voorvergadering voor een AvA / BAvA. Dat hangt samen met de onbeperkte volmachtverlening: de certificaathouders kunnen immers altijd zelf naar de AvA of BAvA komen en daar hun stemrecht uitoefenen. In 2017 heeft ca. 20% van de certificaathouders qua certificatenbezit zelf hun stem uitgebracht, inclusief steminstructies.

Activiteiten van Stichting AK - Algemeen

Het Bestuur vergadert in ieder geval tweemaal per jaar, in het voor- en in het najaar. Indien nodig worden er op initiatief van het Bestuur één of meer vergaderingen ingelast. Zoals eerder aangegeven woont het Bestuur de AvA's en BAvA's bij. Het Bestuur heeft tijdens genoemde vergaderingen overleg met de voorzitter en CFO van de RvB en de voorzitter van de RvC, waarbij het karakter van dat overleg gelijk is aan het karakter van het overleg van een Vennootschap met haar grootaandeelhouders. Het Bestuur ontvangt altijd dezelfde informatie als certificaathouders en kan zich zo goed voorbereiden op een AvA of BAvA.

Verder rapporteert het Bestuur jaarlijks aan de certificaathouders over wat het Bestuur heeft gedaan. Die rapportage wordt zowel opgenomen (in enigszins verkorte vorm) in het jaarverslag van Heijmans als ook gepubliceerd op de website van Heijmans. In deze rapportage dient onder meer te worden vermeld het aantal gecertificeerde aandelen, de activiteiten van het Bestuur in het afgelopen boekjaar, het stemgedrag en het aantal bestuursvergaderingen.

Stichting AK heeft dus niet de positie van een toezichthouder: het Bestuur is geen RvC en houdt dus geen toezicht op de RvB en RvC. Stichting AK is een aandeelhouder, het Bestuur heeft geen enkele reden om aan te nemen dat aan hem informatie is verschaft die niet openbaar is gemaakt. Dat staat ook heel nadrukkelijk in het principe 4.4 van de Nederlandse Corporate Governance Code 2016 die thans van kracht is.

Voorafgaand aan de bestuursvergaderingen van Stichting AK houdt het Bestuur intern overleg. Hierin worden vragen aan de (voorzitter van de) RvB en voorzitter RvC voorbereid.

Activiteiten van Stichting AK - 2017

De Voorzitter licht toe welke onderwerpen zoal aan de orde zijn gekomen in de afgelopen bestuursvergaderingen.

Voorjaarsvergadering

In deze vergadering is de samenstelling van het Bestuur aan de orde geweest, met name de positie van de Voorzitter daarin. Zijn termijn verstreek in het voorjaar, en de Certificaathoudersvergadering 2016 heeft voor die vacature geen aanbeveling gedaan. Het Bestuur heeft daarop zelf zijn verantwoordelijkheid genomen om deze vacature in te vullen. De overige bestuursleden hebben besloten, gebruik makend van de bij statuten geboden mogelijkheid om af te wijken van het maximaal aantal termijn van drie, de Voorzitter voor een volgende periode van vier jaar te benoemen. Hiertoe is besloten, gezien de nog relatief korte periode dat de overige bestuurders deel uitmaken van het Bestuur, om de continuïteit in het Bestuur van de stichting te waarborgen.

Tevens stond de voorbereiding op de AvA op de agenda. Het Bestuur was benieuwd of de vacature van CFO in april zou zijn ingevuld. Dat bleek niet het geval, en is later dit jaar gebeurd (tijdens een BAvA op 17 oktober 2017). Wederom is in aanloop naar de AvA door certificaathouders geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een punt onder de aandacht van het Bestuur te brengen. Het Bestuur heeft er bij de RvB en RvC op aangedrongen om een geloofwaardig verhaal te brengen over de te behalen EBITDA, over het managen van de schuldpositie en met name ook over het goed onder controle brengen van de projecten, en daar veel tijd en aandacht aan te besteden tijdens de AvA. Het Bestuur heeft zijn bezorgdheid geuit, en dat is tijdens de AvA ook naar voren gebracht, over de bandbreedte die er op dat moment bestond ten aanzien van mogelijke verliezen op de probleemprojecten. Tevens is aangedrongen op een heldere toelichting op de vraag waar de oorzaak van de problemen met die projecten zit, of het te maken heeft met de uitvoering of met de contractvorming / risicoverdeling.

Aanwezigheid bij de AvA

Tijdens de AvA op 12 april 2017 heeft het Bestuur de hiervoor genoemde punten aan de orde gebracht. Het Bestuur heeft op alle stempunten vóór gestemd.

Najaarsvergadering

Tijdens deze vergadering is gesproken over de samenstelling van het Bestuur, over de marktomstandigheden en de toekomstige ontwikkelingen. In die vergadering is ook besloten om vandaag een Certificaathoudersvergadering te houden, en is de profielschets van het Bestuur enigszins aangepast. Opnieuw is inhoudelijk gesproken over een aantal aandachtspunten in het beleid van Heijmans. Bijvoorbeeld over de vraag of het makkelijker of juist moeilijker is om met de centrale overheid of regionale overheden tot goede contracten te komen. Ook heeft het Bestuur aangegeven wel enigszins verrast te zijn door de positieve toonzetting van de berichten in de tweede helft van het jaar. Het Bestuur heeft ook vragen gesteld over het afstoten van de buitenlandse activiteiten, en hoe tegen de opbrengst daarvan moet worden aangekeken. Ten slotte is een technische vraag gesteld over IFRS 9, dat is een nieuwe manier van verantwoording van bepaalde balansposten.

Aanwezigheid bij de BAvA

De Voorzitter heeft namens het Bestuur de BAvA op 17 oktober jl. bijgewoond. Het enige agendapunt betrof de (statutair verplichte) toelichting aan de algemene vergadering door de RvC op de voorgenomen benoeming van Hans Janssen tot lid RvB / CFO. Na afloop van de BAvA is de RvC inderdaad tot benoeming overgegaan.

November vergadering

Tijdens de bestuursvergadering van deze ochtend is de Certificaathoudersvergadering van vandaag voorbereid.

Vragen aan het Bestuur

De Voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Rienks vraagt wat het Bestuur vindt van de in zijn ogen toch steeds relatieve korte zittingsduur van bestuurders van Heijmans? Recent is bekend gemaakt dat R. Majenburg de RvB heeft verlaten. Als belegger vindt hij die korte termijn niet acceptabel. Een termijn van zeven, acht jaar is een mooi gemiddelde. Recent is de heer Janssen benoemd. Op de (B)AvA zou gevraagd kunnen worden hoe lang een beoogde bestuurder denkt te blijven.

De Voorzitter antwoordt dat dat op de BAvA niet aan de heer Janssen is gevraagd, wel zijn er andere dingen gevraagd. Bijvoorbeeld of de ervaring die hij heeft opgedaan bij Unilever en Mediq ook relevant is voor Heijmans. Heijmans is immers een projectenorganisatie. Daarover is uitgebreid van gedachten gewisseld. De RvC is al eerder tot de conclusie gekomen dat hij een zeer ervaren, brede CFO is, en de RvC heeft het vertrouwen dat hij zich in relatief korte tijd de projectenorganisatie eigen kan maken. Zowel de RvC als de heer Janssen zien deze benoeming niet als een interim periode. Wat betreft het vertrek van de heer Majenburg, dat het Bestuur overigens ook uit het persbericht heeft vernomen, is aangegeven dat de heer Majenburg en de RvC tot de conclusie zijn gekomen dat het – kort gezegd – tijd was om het stokje over te dragen.

De heer Rienks stelt dat men uit de berichtgeving niet kan achterhalen wat er achter schuil gaat. Is de RvC wel in staat om de juiste mensen te benoemen? Het lijkt erop dat Heijmans steeds een nieuwe CFO nodig heeft.

De Voorzitter antwoordt dat het van tijd tot tijd wel voorkomt dat men na een relatief korte periode constateert, dat een andere samenstelling van de RvB beter past bij de uitdagingen waar de onderneming voor staat. Uiteraard kunnen ook commissarissen zich vergissen bij een benoeming. Het verdient dan respect dat daarover besluiten worden genomen. Overigens is het zo dat de vorige CFO, M. van den Biggelaar, Heijmans na ruim 7 jaar heeft verlaten. Dus het is niet zo dat Heijmans steeds een nieuwe CFO nodig heeft.

De heer Rienks vraagt of het Bestuur buiten de aandeelhoudersvergadering om overleg heeft als grootaandeelhouder met Heijmans? Hoe vaak dat gebeurt en met welke mensen? En heeft het Bestuur ook onderling overleg?

De Voorzitter antwoordt dat het Bestuur in beginsel twee keer per jaar bij elkaar komt als Bestuur. Dan worden de voorzitters van de RvB en RvC uitgenodigd. Een enkele keer komt ook de CFO mee. Dat zijn dus de gesprekspartners. Het Bestuur vergadert ook met elkaar zonder andere aanwezigen, doorgaans voorafgaand aan een bestuursvergadering.

De heer Rienks vraagt of het Bestuur tevreden is over de antwoorden van de voorzitters RvB en RvC?

De Voorzitter antwoordt dat het Bestuur een toelichting krijgt op de documenten die men al naar buiten heeft gebracht. Daar stelt het Bestuur vragen over en daar krijgt het antwoorden op. Meer is daar niet van te zeggen. Belangrijke punten worden door het Bestuur aan de orde gesteld in de AvA.

De heer Rienks stelt dat het aandeel Heijmans vooral bij beleggers zit die op korte termijn winst willen maken als in het volgende persbericht kan worden gemeld dat er geen nieuwe missers zijn.

De Voorzitter vraagt daarop of de heer Peters iets kan zeggen over het houderschap van de certificaten van Heijmans, de omzet erin en bij wat voor type beleggers de certificaten zitten?

De heer Peters antwoordt dat Heijmans twee keer per jaar de aandeelhouders in kaart brengt. Er zijn vier partijen die een belang bij de AFM hebben gemeld, en dus een belang van meer dan 3% houden. Dat zijn een partij in Zwitserland, twee in Engeland en ASR in Nederland. De top 10 aandeelhouders vertegenwoordigt ruim 30% van de uitstaande aandelen. Dat is niet heel veel in vergelijking met andere bedrijven. Heijmans heeft traditioneel veel particuliere beleggers in de regio. Er zijn ook roadshows met grote investeerders die over het algemeen lang in Heijmans beleggen.

De heer Swinkels zegt dat de omzet in Heijmans aandelen enorm is, waar komt dat vandaan?

De heer Peters antwoordt dat er gemiddeld ca. 100.000 (certificaten van) aandelen per dag worden verhandeld, dat is ongeveer een half procent van het aantal uitstaande certificaten. Op bepaalde dagen, zoals bijvoorbeeld toen de herfinanciering werd aangekondigd, lagen de volumes boven het miljoen.

De heer Swinkels houdt, onder verwijzing naar een artikel van de VEB, een betoog over aandeelhoudersrechten en – plichten. Aandeelhouders zouden meer plichten moeten hebben. Hij heeft vorig jaar zijn zorgen geuit over de situatie bij Heijmans, en hij heeft de suggestie gedaan de buitenlandse dochters te verkopen. Hij zat bepaald niet op een emissie te wachten. Hij vraagt wat het Bestuur heeft gedaan met zijn signalen?

De Voorzitter vraagt hoe het door de heer Swinkels aangehaalde artikel zich verhoudt tot de rest van zijn betoog, maar zal proberen daar op te reageren. Het is goed voorstelbaar dat het probleem met de kapitalisatie waarin Heijmans op dat moment verkeerde beter op te lossen was door de verkoop van de twee buitenlandse activiteiten dan door een emissie zoals de heer Swinkels aangeeft. Dat geluid, dat overigens niet alleen in de certificaathoudersvergadering naar voren is gebracht maar ook door analisten, zal zeker ook gehoord zijn door de RvB en RvC. Zij hebben hun afwegingen gemaakt hetgeen uiteindelijk heeft geleid tot het besluit van de RvB en RvC om die activiteiten te verkopen. Datzelfde geldt in zekere zin ook voor de samenstelling van de RvB, men hoort wat certificaathouders al dan niet in deze vergadering of de AvA daarover zeggen. Vervolgens worden daar weloverwogen besluiten over genomen.

Wat betreft het punt van de aandeelhoudersrechten: in de wet is duidelijk geformuleerd wat de rechten en de plichten van aandeelhouders zijn. De heer Hooghoudt voegt daaraan toe dat het artikel van de VEB waarschijnlijk gaat om institutionele aandeelhouders. Gewone aandeelhouders kun je geen plichten opleggen buiten wat er in de wet staat. Wat wel kan, en dat gebeurt ook in de code en in bepaalde financiële wetgeving, bijvoorbeeld die van toepassing is op pensioenfondsen, dat wordt bepaald dat zij zich als een verantwoordelijke aandeelhouder moeten opstellen. Mogelijk wordt dit ook in het door de heer Swinkels aangehaalde artikel bedoeld.

De heer Swinkels geeft aan dat hij uit de toelichting van het Bestuur niet kan destilleren wat de houding van Bestuur is ten aanzien van de onder meer de verkoop van de buitenlandse activiteiten. Het Bestuur moet toch voor de AvA signalen hebben afgegeven aan Heijmans?

De Voorzitter acht het zinvol om de positie van het Bestuur nogmaals aan te geven. Er is op enig moment een Certificaathoudersvergadering waar verschillende punten aan de orde komen. De RvB en RvC nemen daarvan kennis via de notulen of anderszins. Het is dan aan de onderneming

om met de opgebrachte punten al dan geen rekening te houden in het te voeren beleid. Het Bestuur velt daarover in eerste instantie geen oordeel, maar zegt tegen de RvC en de RvB dat zij er rekening mee moeten houden dat dit een punt is dat leeft onder in ieder geval een aantal certificaathouders, en dat besluiten ter zake goed moeten worden toegelicht.

De heer Swinkels doet een suggestie. Hij stelt voor dat het Bestuur het gaat opnemen voor het loyaliteitsdividend, zoals dat bijvoorbeeld in Frankrijk bestaat. Dat is een mooie manier om langjarige aandeelhouders extra te belonen. De heer Rienks valt hem daarin bij.

De Voorzitter antwoordt dat de discussie in Nederland over de vraag of loyaliteitsdividend wenselijk is al enige jaren duurt. Tot dusver is de afweging steeds geweest dat het niet verstandig is om dit in te voeren omdat de Nederlandse kapitaalmarkt zich daarmee toch als bijzonder positioneert ten opzichte van de internationale kapitaalmarkt. Ten tweede zitten er ook praktische en technische haken en ogen aan, wat is bijvoorbeeld lange termijn? Het debat richt zich nu meer op de rol van de institutionele beleggers, en wat gedaan kan worden om deze langer aan een onderneming te binden. Hij benadrukt dat de Stichting AK, gezien haar rol, daarin niet zelf initiatieven kan ontplooiën.

De heer Swinkels vraagt wat er met het dividend gaat gebeuren? Welke signalen geeft het Bestuur daarover aan de RvC en RvB? Welk beleid moet hierin gevoerd worden?

De Voorzitter antwoordt dat het Bestuur daarin geen suggesties doet, dat is niet zijn rol. De RvB maakt de jaarrekening op, en dan gaan de RvB en RvC nadenken over de vraag of het wel of niet verstandig is om een dividendvoorstel te doen. En als dat op tafel ligt, dan zal het Bestuur beoordelen hoe daarover gestemd zal worden.

De heer Swinkels haalt een jaarvergadering van enige jaren geleden aan waarin ondanks een negatief resultaat voorgesteld werd dividend uit te keren. Hij heeft toen tegen gestemd. Wat heeft het Bestuur toen gedaan?

De Voorzitter antwoordt dat het Bestuur toen vóór heeft gestemd. Het Bestuur meende dat als ondanks een teleurstellend resultaat er toch dividend zou worden uitgekeerd, dit het vertrouwen van de beleggers in Heijmans zou ondersteunen. Indien er dan een nieuw beroep op aandeelhouders zou moeten worden gedaan of anderszins, dan zou het verstandig zijn om een zekere mate van stabiliteit in dividendbeleid te hebben. Helaas heeft men dat niet kunnen volhouden. Maar op dat moment was het een redelijke afweging van de RvB en RvC.

De heer Swinkels vraagt welke onderwerpen het Bestuur in incidentele gesprekken met de RvB en RvC heeft besproken, daar is geen toelichting op gegeven.

De Voorzitter antwoordt dat er geen incidentele gesprekken zijn geweest. Er hebben reguliere vergaderingen plaatsgevonden, zoals in de presentatie is verteld. In die periode dat Heijmans erg onder druk stond is het Bestuur wel een keer tussentijds bij elkaar gekomen om een uitgebracht bericht te bespreken en te bezien of er op dat moment een rol voor het Administratiekantoor was. In de reguliere vergaderingen is onder meer de zwakke kapitaalstructuur van Heijmans aan de orde geweest, en heeft het Bestuur aandacht gevraagd voor de oplossing daarvan, voor het behouden van voldoende weerstandsvermogen. Echter het Bestuur draagt geen oplossing aan. Verder heeft het Bestuur zich laten informeren, en dat gebeurt ook in de algemene vergadering van aandeelhouders, hoe de interne organisatie zodanig is ingericht dat in het verwervingsproces beter dan wellicht vroeger het geval was wordt onderkend welke risico's aan projecten kleven en hoe die

beheerst worden. Gezien de berichten die de onderneming naar buiten heeft gebracht over inkadering van probleemprojecten kan gezegd worden dat Heijmans er beter voor staat dan een jaar geleden. Dat zijn overigens ook berichten die naar buiten worden gebracht onder supervisie ook van de externe accountant, en waar men dus waarde aan mag hechten. Het Bestuur bezoekt jaarlijks een project, maar heeft dus niet alle probleemprojecten bezocht. Zelfs als dat zou zijn gebeurd, dan nog is het Bestuur niet in staat om de problemen te beoordelen, daar is immers veel vakkennis voor nodig.

De heer Rienks vraagt of het Bestuur vindt dat het zijn taak is om projecten te bezoeken en zelf te beoordelen hoe deze verlopen?

De Voorzitter antwoordt, hierin bijgevalen door de heer Hooghoudt, dat de Stichting aandeelhouder is, en geen toezichthouder zoals de RvC. En zeker een aandeelhouder kan niet op de stoel van de RvB gaan zitten. Het Bestuur kan op een gegeven moment, als er iets echt mis is gegaan of als men aan ziet komen dat iets mis gaat, wellicht vragen stellen. Maar het Bestuur kan niet beoordelen in hoeverre het risico echt onder controle is. Het is echt niet aan het Bestuur om naar de contracten te gaan kijken en dergelijke. Daarom zal het bezoeken van projecten nooit het karakter hebben van een beoordeling, maar uiteraard wel van interesse voor het werk zelf. De heer Peters voegt daaraan toe dat niet alleen de Stichting, maar ook investeerders worden uitgenodigd voor projectbezoeken, en dan betreft het niet alleen de projecten die goed gaan. Het project Fenixloodsen dat de Stichting zou bezoeken – helaas kon dat niet doorgaan vanwege de felle wind – is binnen Vastgoed het meest uitdagende project dat op dit moment in uitvoering is. Een ander voorbeeld is de A9. De uitvoering daarvan verloopt voorspoedig, dat zegt echter niets over de kostenoverschrijdingen waar we wel over hebben moeten rapporteren. Deze voorbeelden worden aangehaald om te illustreren dat de stand van een project niet kan worden afgelezen op basis van een enkel projectbezoek.

De heer Swinkels haalt de grondposities aan. Wat is de visie van Heijmans op dit moment?

De heer Peters antwoordt dat er in het algemeen sprake is van sterk stijgende inkoopkosten. Gemiddeld genomen is er ook sprake van een stijging van de huizenprijzen, in Amsterdam zo'n 20% plus in een jaar, terwijl aan de randen van het land de huizenprijzen niet of nauwelijks stijgen. Maar ook daar is sprake van grote kostprijsstijgingen. Dus op het moment dat huizenprijzen niet stijgen en de inkooprijzen wel, dan daalt de residuele waarde van de grond. Er zijn dus plaatsen in het land waar grondprijzen niet stijgen terwijl dat elders in het land wel zo is. Heijmans wil graag ontwikkelen op locaties waar de huizenprijzen stijgen. Dus het beleid is erop gericht te ontwikkelen in het geografische gebied dat van Amsterdam via de Hanzesteden naar Eindhoven, Breda loopt en dan weer naar boven. Oude posities aan de randen van het land worden indien mogelijk van de hand gedaan omdat ze niet rendabel zijn, of indien noodzakelijk afgewaardeerd.

De heer Swinkels vraagt of Heijmans voor de ontwikkeling in het genoemde randstedelijk gebied gronden moeten worden aangekocht?

De heer Peters antwoordt dat in het jaarverslag een geografisch overzicht is opgenomen van grondposities in eigendom. Heijmans koopt zeer beperkt gronden bij, en als dat gebeurt dan is er concreet zicht op ontwikkeling op die gronden. Heijmans koopt geen agrarische grond die pas over tien, vijftien jaar tot ontwikkeling komt.

4. Samenstelling van het bestuur van Stichting AK

Conform het rooster van aftreden bereikt de heer J.J.G.M. Sanders in de voorjaarsvergadering van 2018 het einde van zijn benoemingstermijn, hij is herbenoembaar. Bij het ontstaan van elke vacature worden de certificaathouders in de gelegenheid gesteld om een schriftelijke aanbeveling te doen voor de vervulling van de vacature. De voordrachten tot aanbeveling van een persoon moeten vergezeld gaan van een CV van de betrokken persoon waaruit in ieder geval de voor benoeming relevante expertise en onafhankelijkheid genoegzaam blijken, tezamen met een verklaring van de betrokken persoon waaruit blijkt dat hij / zij een eventuele benoeming en de daaraan gestelde voorwaarden zal aanvaarden. Bij de Oproep voor deze vergadering is medegedeeld dat aanbevelingen uiterlijk op vrijdag 10 november 2017 bij het secretariaat van Stichting AK moeten zijn ontvangen. Het secretariaat heeft geen aanbevelingen ontvangen. Dat betekent dat het Bestuur in de komende periode zelf invulling aan de vacature zal moeten geven. De Voorzitter geeft aan dat de aanwezige certificaathouders de verwachting kunnen hebben dat de heer Sanders voor herbenoeming in aanmerking zal worden gebracht.

De Voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Rienks heeft niets tegen de voorgenomen benoeming, en hecht eraan aan te geven, zoals hij dat in voorgaande jaren ook heeft gedaan, dat het hem ook niet lukt om een aanbeveling te doen die past in de profielschets. Daarom ziet hij er van af.

5. Rondvraag

De Voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van een rondvraag.

De heer Swinkels vraagt of Heijmans aan de solvabiliteitseisen kan voldoen zonder verkoop van grondposities?

De heer Peters antwoordt dat met de bank is afgesproken dat Heijmans aan het einde van het jaar aan een solvabiliteit van 20% moet voldoen. Na de verkoop van de buitenlanden is de solvabiliteit ruim 26%. Dus op zich is dat voldoende ruimte. Heijmans is ook vrij open over het feit dat een aantal individuele balansposten kritisch tegen het licht wordt gehouden. Er staat best nog wat immateriële vaste activa in. Dus je zult je ook altijd de vraag moeten stellen: hoe sterk is die balans nu echt en welk beleid moeten we daarop voeren? Aan de solvabiliteitseis wordt op dit moment prima voldaan. Heijmans heeft ook besloten om de kredietfaciliteit eerder dan verplicht terug te brengen.

De heer Swinkels vraagt of het Bestuur ruimte ziet voor dividend, ondanks dat het bestuur eerder heeft gezegd de jaarrekening van de RvB af te wachten? Heeft het Bestuur dan nog inbreng?

De Voorzitter antwoordt dat de jaarrekening wordt vastgesteld door de AvA volgend jaar april. Bij het voorstel om de jaarrekening vast te stellen ligt over het algemeen ook een dividendvoorstel. Dat zal het Bestuur tegen die tijd beoordelen, niet in het licht van wat er in de afgelopen twintig jaar in deze onderneming is gebeurd, maar in het licht van de toekomst. Het heeft dus geen zin om daar nu iets over te zeggen.

6. Sluiting

Na de laatste rondvraag bedankt de voorzitter de aanwezigen voor hun belangstelling, voor de vragen en de discussie en sluit hiermee de vergadering.

Voorzitter

Secretaris

Dr. W.M. van den Goorbergh
18 december 2017

Mevrouw mr. N. Schaeffer
18 december 2017